

Behandeling van Body Dysmorphic Disorder (Stoornis in de lichaamsbeleving) met cognitieve therapie plus taakconcentratietraining: Een zestal N=1 studies

Gepubliceerd: 20-06-2007 Laatste bijgewerkt: 11-05-2024

Met dit onderzoek wordt getracht te onderzoeken in hoeverre TCT ook effectief is naast cognitieve therapie in de behandeling van BDD. Dit wordt allereerst middels een zestal N=1 studies onderzocht, waarna een langlopend project zal worden...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Somatisch-symptoomstoornis en verwante stoornissen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON33533

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

CBT voor BDD

Aandoening

- Somatisch-symptoomstoornis en verwante stoornissen

Synoniemen aandoening

ingebeelde lelijkheid, Stoornis in de lichaamsbeleving

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Maastricht

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Cognitieve therapie, n=1 studies, Stoornis in de lichaamsbeleving, Taak Concentratie Training

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Reductie van BDD (symptomen) zoals preoccupatie met het lichaamsdeel en vermijdingsgedrag. Verhoging zelfwaardering. Vermindering algehele psychopathologie.

Secundaire uitkomstmaten

Vermindering van de geloofwaardigheid van irrationele cognities over het betreffende lichaamsdeel. Vermindering van zelfgerichte aandacht.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Patienten met Body Dysmorphic Disorder (BDD) ofwel een *stoornis in de lichaamsbeleving* zijn gepreoccupeerd met een vermeende onvolkomenheid in het uiterlijk. Als er al een geringe lichamelijke afwijking aanwezig is, dan is de ongerustheid van de betrokkene duidelijk overdreven. Volgens DSM-IV (APA, 1994) wordt de persoon bovendien beperkt wordt in zijn sociaal of beroepsmatig functioneren en dient er geen andere stoornis aanwezig is die de symptomen verklaart (zoals bijvoorbeeld een eetstoornis).

Cognitieve gedragstherapie voor BDD richt zich voornamelijk op het aanpakken van irrationele cognities met betrekking tot het *vervormde* lichaamsdeel en de gevolgen daarvan. Daarnaast wordt er met exposure met responspreventie gewerkt aan het verminderen van het excessieve vermijdings- en controlegedrag. Het lijkt echter raadzaam om ook rechtstreeks de zelfgerichte aandacht aan te pakken die zo duidelijk aanwezig is. In eerdere studies naar de behandeling van sociale fobie en bloosangst werd duidelijk dat taakconcentratietraining - een

techniek waarbij de cliënt leerde zijn aandacht meer naar buiten (op de taak en de omgeving) te richten en minder op zichzelf- succesvol was bij het verminderen van angst en vermijding.

Doel van het onderzoek

Met dit onderzoek wordt getracht te onderzoeken in hoeverre TCT ook effectief is naast cognitieve therapie in de behandeling van BDD. Dit wordt allereerst middels een zestal N=1 studies onderzocht, waarna een langlopende project zal worden ingediend hetgeen zal stoelen op ervaringen uit deze N=1 studies. De N=1 studies zijn gevarieerd; ze ontvangen alle op enig moment 5 sessies TCT (2 vooraan, 2 in het midden en 2 achterin de behandeling). Op deze wijze kan onderzocht worden of het toevoegen van 5 sessies TCT effect heeft op de behandeling van BDD met cognitieve therapie en kan bekeken worden of het moment waarop TCT wordt geïntroduceerd van invloed is.

Onderzoeksopzet

6 patiënten met de diagnose Body Dysmorphic Disorder volgens DSM-IV (volgens SCID-I interview) zullen aan dit onderzoek deelnemen in de vorm van single case experimental designs.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De interventie bestaat uit 15 sessies therapie waarvan 10 sessies cognitieve therapie en 5 sessies taakconcentratietraining (TCT). De 5 sessies TCT zullen ofwel in het begin, ofwel in het midden ofwel aan het eind worden gegeven. Per variant nemen 2 patiënten deel.

Inschatting van belasting en risico

Patiënten zullen gedurende 7 uur (verdeeld over 6 momenten en verspreid over 1,5 jaar) deelnemen aan metingen. Deze bestaan voornamelijk uit vragenlijsten invullen. Daarnaast nemen patiënten eenmalig (tijdens de intake) deel aan een interview over persoonlijkheidsstoornissen (duur: 1-2 uur). Het amendement vraagt om een extra meetmoment (eenmalig) waarin de patient een geheugentaak krijgt en een vragenlijst invult over de impact van bepaalde levensgebeurtenissen.

Er vindt een 5-weekse baseline periode plaats voorafgaand aan de therapie, waarin de patient dagelijks registraties uitvoert van enkele variabelen. Meestal zal er een wachttijd zijn voor de start van de behandeling en zal deze tijd opgevuld worden door de baselinemetingen.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Maastricht

Postbus 616
6200 MD Maastricht
Nederland

Wetenschappelijk

Universiteit Maastricht

Postbus 616
6200 MD Maastricht
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Diagnose Body Dysmorphic Disorder volgens DSM-IV (volgens SCID-I interview).
Inclusie criterium is verder: bereidheid tot deelname aan dit onderzoek

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Eerdere (cognitieve) gedragstherapie voor de klacht BDD
- Bijkomende zware psychopathologie zoals depressie in engere zin die op de eerste plaats staat (Persoonlijkheidsstoornissen die niet als voornaamste aanmeldingsklacht gediagnosticeerd worden vormen dus geen exclusie criterium) .

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geen controle groep
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	17-08-2007
Aantal proefpersonen:	6
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	20-06-2007
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC academisch ziekenhuis Maastricht/Universiteit Maastricht, METC azM/UM (Maastricht)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	06-02-2009
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC academisch ziekenhuis Maastricht/Universiteit Maastricht, METC azM/UM (Maastricht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL16364.068.07